

=====

" v e r e n i g i n g "

" O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N "

" Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV" Den Haag "

" Uitsl. voor verslagen en abonn.: DOVENETELWEG 57^a 2555 TD Den Haag t. 684541 "

" Secretariaat: TALINGLAAN 21 2566 VN Den Haag t. 634101 "

=====

W E E K B L A D

25e jaargang nr. 32

nadruk verboden

10 april 1981

x in de kantlijn betekent de vraag

- " " " " " het antwoord

Goeden avond vrienden.

Zoals u weet zijn wij niet alwetend of onfeilbaar, denk dus zelf na over alles wat besproken wordt. Ons onderwerp voor heden dient van meer geestelijke aard te zijn. Ik koos als titel

B L I J D E V E R D R A A G Z A A M H E I D

=====

Want het wordt weer eens tijd voor een commercial onzerzijds en gezien de tijd behoort dat "blij" er beslist bij. Wij zijn nu eenmaal de orde der verdraagzamen. Niet dat het opvalt, maar zo heet het nu eenmaal.

Wanneer je immers te maken krijgt met verdraagzaamheid, zobblijken er zoveel te zijn, dat het moeilijk wordt de achtergrond van onze orde nog in het oog te behouden.

Leven is een kwestie van behoren in een levensgemeenschap, bestaan is niets anders dan een deel uitmaken van het bestaande. En dit betekent dat je nooit alleen met jezelf te maken hebt.

Je hebt niet alleen te maken met jouw oordeel, met hetgene wat jij juist vindt, de dingen die voor jou goed zijn, maar hebt altijd weer te maken met de ander. De beste omschrijving die voor dit alles bestaat is de helaas al te vaak mishandelde term naastenliefde.

Om enige liefde te kennen voor het geheel waarin je leeft lijkt mij voor een mens nogal eens moeilijk te zijn. Toch moet je begrijpen dat alle dingen zo veelzijdig zijn in hun waarde en hun betekenis dat het heel erg lastig is, alles wat tot een mens, een ding behoort ook bewust samen te rekenen en te beschouwen als één geheel.

Wanneer je denkt aan medemensen, zo hebben die vaak eigenschappen en kwaliteiten waarvan je in feite - excusez moi - van kotst. Maar aan de andere kant zijn zij toch ook weer zozeer deel van je eigen wezen of je eigen leven, je eigen denken of wordingsgang, dat je je ook niet werkelijk voor kunt stellen, dat zij er niet zijn.

Mensen vragen zich dan wel eens af, of dit nu liefde betekent of niet. Ik ben geneigd te stellen dat daar, waar die saamhorigheid beleefd en erkend wordt, wij wezenlijk te maken hebben met liefde.

Maar zelfs waar die erkenning bij de ander niet of niet volledig aanwezig is, daar zal zij in ons toch kunnen bestaan. Dit noem ik dan naastenliefde.

Die naastenliefde impliceert echter wel, dat wij altijd moeten proberen het geheel te zien en niet alleen een enkel deel. Het betekent, dat wij mensen en dingen rustig kunnen aanvallen op zere punten, maar dat wij aan de andere kant dan ook moeten begrijpen hoe daarop gereageerd zal worden en moeten beseffen, hoe daarop gereageerd zal worden of tenminste begrip zullen moeten hebben voor reacties die zaken aansnijden die wij tijdelijk hebben vergeten.

Verdraagzaamheid is het terugkeren tot het geheel en daardoor ook het kunnen aanvaarden van het geheel zoals dit is. Wat heel iets anders dan de lijdzaamheid is, die sommige mensen uit het begrip verdraagzaamheid wel eens proberen te distelleren.

Men denkt wel eens: wanneer je werkelijk verdraagzaam bent dan neem je werkelijk alles vol begrip. Nu zijn er mensen die steeds weer alles met of zonder begrip proberen te nemen. Maar die komen op de duur wegens redicive tot gevangenisstraffen, tbr en geraken zo in handen van de regering. Want zij hebben te vaak te veel genomen.

Maar iemand die werkelijk verdraagzaam is neemt niet alles. Zo iemand probeert wel te begrijpen wat de goede kanten zijn van het andere, maar hij meent dat hij wel degelijk het recht heeft alles wat volgens hem of haar goed en juist is, daaraan ook duidelijk te maken.

Dus niet een "nuja, laat maar". Want dat is geen verdraagzaamheid meer maar op zijn best luiheid en gemeenlijk een vorm van lafheid. Je moet ook altijd weer de moed kunnen vinden om te zeggen: zo zie ik het.

Wanneer je ongelijk dan later zou blijken moet je ook bereid zijn dit toe te geven. Maar het is natuurlijk evengoed mogelijk dat je gelijk hebt. Alleen betekent zo handelen en leven natuurlijk wel, dat anderen ook het recht hebben jou de waarheid te zeggen zoals zij dat zien. En dat kan betekenen dat er punten naar voren komen, waar je zelf liever maar niet over zou praten.

De verdraagzaamheid eist dan echter ook, dat je luistert, dat je zo iemand ook aux serieux neemt en dat je op grond van een aanvaarding van de ander met geheel zijn wezen en al diens argumenten dan ook komt tot een eigen konklusie, een eigen verantwoorde reactie die rekening houden moet met de ander en diens argumenten of de achtergronden daarvan.

Spreek je b.v. over de feitelijk toch hiërarchische samenstelling van de kosmos, dan zullen er heel wat mensen zijn die onmiddellijk naar de chaos toe zouden willen en daarbij niet schijnen te kunnen beseffen dat die chaos alleen maar het omgekeerde spiegelbeeld van die ordening is.

Wanneer je verdraagzaam bent moet je kunnen aanvaarden dat er anderen zijn die meer weten of beseffen dan jij, dat er anderen zijn die beter zijn dan jij. En je moet ook beseffen dat er anderen zijn die minder kunnen, weten, beseffen of waard zijn. Maar dan moet je niet redeneren dat je dan dus de meerdere bent van die laatsten en de mindere van de eersten.

Je moet geen nadruk leggen op het feit, dat anderen minder zijn of kunnen en weten dan jij, maar je moet er wel rekening mee houden. Zoals je moet aanvaarden, dat een ander meer weet, ziet, kan dan jij en dit toch niet moogt beschouwen als een teken van eigen minderwaardigheid maar alleen als een factor waarmee je bij besluiten e.d. rekening dient te houden.

Verdraagzaamheid begint eigenlijk met de erkenning van de werkelijkheid. Wanneer wij b.v. denken aan God, dan kunnen wij wel even een schulden lijstje op gaan maken. Want die God heeft immers Adam en Eva op de wereld

gezet? Hoe dat weten wij niet. Hij heet hen geboetseerd te hebben, maar mogelijk is ook dit maar een eufemisme.

Sedert dien is alles gegaan zoals het gegaan is, met alle wereldoorlogen en zelfs de kortingen op ww, aow e.d. die nu in zicht schijnen te komen. Dan kun je uitroepen dat God dit alles toch had kunnen en moeten voorkomen. Alleen: wij kennen God niet.

Wij weten alleen dat datgene wat wij God noemen t.a.v. ons dermate meerwaardig is, dat wij het niet kunnen overzien. Dat wil niet zeggen dat wij dan maar genoeg moeten nemen met de gebeurtenissen zoals die nu eenmaal zijn, maar het betekent wel dat wij God daarvoor niet zonder meer verantwoordelijk kunnen stellen. Zoals het voor ons toch zal moeten betekenen dat wij, zo wij in het gebeuren ingrijpen, dit zullen moeten doen in de allereerste plaats volgens ons beeld van het goddelijke. Want uiteindelijk is het onze baas, nietwaar?

Maar dat betekent dan ook dat je niet terecht en met volle zekerheid kunt zeggen dat de ene leer of godsdienst beter is en meer waar dan de andere..

Waarom zou men zich b.v. zo druk maken over de vraag of transcendentale meditatie een vorm van godsdienst is of niet? Zij er mensen die er beter of gelukkiger worden? Goed. Zijn er mensen die volgens ons daardoor tot gekke dingen komen, maar die daardoor nog niet ongelukkiger worden of anderen ongelukkig maken? Best.

Dan moeten wij maar luisteren naar alle argumenten die zij hebben en een eigen besluit voor onszelf nemen. Maar blijkt dat zij anderen wel ongelukkig maken dan mogen wij niet alleen daarom en zonder meer het gehele systeem aanvallen, maar zullen wij eerst de factoren moeten zoeken en aanvallen waardoor die ander ongelukkig is geworden. En dit laatste is dan niet alleen een optie, maar een werkelijke verplichting.

Het heeft weinig zin een mens persoonlijk aan te vallen wanneer hij iets representeert - gezag b.v. of iets dergelijks. Want gezag zal er altijd zijn, hoe dan ook. Maar aan de andere kant kan het voor alle duidelijkheid en het welzijn van anderen noodzakelijk schijnen dat wij de kwaliteiten in personen die wij onaanvaardbaar vinden ook noemen.

Alleen mogen wij zelf dan weer niet boos worden wanneer een ander het niet met ons eens is of ons mogelijk een idioot noemt.. Om het dus kort te stellen met een beeld dat wij al vele malen gebruikt hebben: verdraagzaam zijn betekent zeker niet dat je je gedraagt als een deermat waarop een ieder zonder meer zijn voeten kan vegen.

In tegendeel. Juist het verdraagzaam zijn impliceert wel degelijk een mate van strijdvaardigheid. Het betekent wel degelijk een neiging tot ingrijpen, maar dan wel alleen t.a.v. zaken die direct met jou te maken hebben of waarin je direct en met medeweten en goed vinden van anderen kunt ingrijpen.

Wanneer iemand ziet dat iemand het arm heeft zal hij dit als onverdraaglijk beschouwen en dus, maar vanuit zich en op eigen rekening, proberen die ander te helpen om wat beter ervan te leven. Zie je dat iemand erg bedroefd is, zo acht je dit niet harmonisch en zul je je dus afvragen of je die ander kunt troosten. probeer je het en krijg je als dank van die ander alleen een grote bek, dan neem je dit. Herhaalt zich dit, dan zeg je alleen maar: zoals u wilt. En gaat je eigen wegen verder.

Je kunt als verdraagzame echter nooit toelaten dat een ander het slachtoffer van iets wordt. Zoals je met alle verdraagzaamheid niet hoeft toe te laten dat datgene wat jouw wezen is door een ander wordt aangetast.

Dan geeft het niet, wie degene is die dit doet: de paus, een minister president, een professor, een raad of commissie danwel de boodschappenjongen van de bakker.

Want het gaat er niet om wie het doet, maar om het feit dat wij aangetaast zijn in onze eigenwaarde en nu duidelijk moeten maken, dat die bestaat. Maar wij zullen dit niet doen door de ander klakkeloos aan te vallen, maar door de relaties duidelijk te stellen.

Ik meen dat je hierbij door de verdraagzaamheid komt tot een ernstig beschouwen van jezelf en je eigen houding, waarden en daden voor je reageert en verder denk ik ook, dat je juist hierdoor een afschuifstelsel zult leren vermijden.

Het afschuifstelsel vindt ik een van de domste dingen die er bestaan. U weet wel hie dat gaat, nietwaar? Je begaat een stomiteit, maar er was een ander was er bij betrokken. Dus geef je niet jezelf de schuld, maar stel je onmiddellijk dat de ander daarvoor aansprakelijk is: hij heeft het in feite gedaan. En wanneer het even wil is die ander ook niet zonder meer bij de zaak betrokken geraakt, maar werd hiertoe gebracht door een ander, zodat die de schuld dan weer af kan schuiven enzovoorts enzovoort. Degene die het zwakste is of zich niet weet te weren blijft dan met de joker zitten.

Dat zie je zelf in huiselijke kring maar al te vaak gebeuren. Maar aan een dergelijk ons verontschuldigen hebben wij niets: wij zijn dan niet bezig met de werkelijkheid, wij zoeken dan niet naar de waarheid die essentieel en vanuit de schepping zelf in elk wezen bestaat, maar zijn alleen maar bezig onszelf schoon te praten, ons straatje te vegen door dat van anderen te bevullen.

In dergelijke gevallen maak je jezelf alleen maar beter dan je bent en stel je anderen slechter voor dan zij zijn. En dat kun je toch werkelijk niet doen.

Zeker, de kosmos is te groot voor ons om haar als geheel te kunnen beoordelen en in alle delen de volledige waarheid te beseffen. Maar onszelf kunnen wij wel redelijk kennen en beoordelen. Van onszelf weten wij heel goed wat echt, wat waar is. Laat ons dan allereerst daar eens mee aan het werk trekken.

Er zijn heel wat mensen die in dit verband op zullen merken dat verdraagzaamheid betekent, dat je je inderdaad, maar dan ook geheel, tot jezelf dient te beperken. Maar je bent deel van het geheel en zo moet je ook zelf meewerken in het geheel volgens je beste weten en aard, of dit nu betekent dat je een keuze zoekt van esoterische beelden en benaderingen of je verklaart tegen het gebruik van atoomcentrales en atoombommen.

Velen menen dat je als verdraagzame dergelijke dingen naar buitentoe niet kenbaar moogt maken, dat je daarmee niets moogt doen. Maar juist wanneer je verdraagzaam bent zul je ook in dit opzicht wel degelijk mogen spreken en iets mogen doen. Alleen wanneer een ander je duidelijk kan maken dat je ongelijk hebt moet je dit erkennen. Maar zolang dit niet het geval is heb je wel degelijk het recht je angsten, denkbeelden, uit te spreken, heb je het recht duidelijk te maken wat jij voelt, meent te weten, denkt. Er is maar een enkele voorwaarde; je moet bereid zijn ook ernstig te luisteren naar de argumenten van de tegenpartij.

Verdraagzaamheid betekent vooral ook dat je elkaar altijd weer wilt aanhoren, elkanders argumenten wilt nagaan en eventueel aanvaarden. Wat op aarde nogal een ingewikkelde zaak schijnt te zijn.

Maar wanneer je eenmaal in de sferen leeft zijn er genblikken dat je contact zult willen of moeten opnemen met entiteiten die in het duister verdoold zijn geraakt of beroerd wordt door entiteiten die in het hoge licht staan.

Dan is er wel degelijk een verschil in betekenis en waarde, ook voor jou. Maar als je naar dat duister gaat denk je soms: die mens, die ziel is

eigenlijk precies zo als ik. Het enige verschil is, dat ik het aanvaard heb en dat hij het nog niet heeft kunnen aanvaarden.

Soms wordt je geboeid door het aller hoogste in jezelf. Maar wanneer je dan datgene wat zich als bewustzijn daardoor in je kristalliseert beschouwt zeg je: He, had ik dat al niet? Ik had het alleen nog niet beseft.

Dat is het grote wonder van de eenheid die ondanks alles altijd tussen ons en al het andere bestaat. Maar juist dit betekent dat wij niet eens even het een en ander bij en voor anderen in orde kunnen gaan maken. Want daarvoor hebben wij eenvoudig het inzicht in de ander en de nodige macht niet.

Zelfs wanneer wij soms de mogelijkheid zouden hebben dit wel te doen is het van belang te beseffen, dat wij dit nooit zonder meer en zonder de toestemming van de betrokkenen mogen doen omdat wij eenvoudig niet mogen ingrijpen in de vrijheden en het lot van anderen. Dit betreft een daadwerkelijk ingrijpen. Het betekent dus niet, dat wij meteen mond-dood worden gemaakt. Wij kunnen spreken, duidelijk maken wat wij denken mits wij bereid zijn, anderen hun mening te laten en elk antwoord dat gegeven wordt op onze opmerkingen ook werkelijk te overwegen.

Om enkele eenvoudiger voorbeelden hiervan te geven: er zijn nogal wat mensen die menen, dat de heer van Agt het nogal gedaan heeft voor de orde. Neen, die heer van Agt heeft het niet gedaan, maar wij kunnen datgene niet aanvaarden, waarvoor de man blijkt te staan: een juridisch denken dat in de politiek in feite niet hanteerbaar is tenzij je het wilt gebruiken als rechtvaardiging wanneer je je door het noodlot laat leiden, gepaardgaande met de neiging jezelf, je macht en aanzien ten koste van alles te handhaven, ook al beseft je dat je er beter aan zoudt doen om terug te treden, omdat je je idealen toch nooit waar kunt maken en je beloften niet kunt houden. Zoals wij vallen over mensen die een zeer grote invloed hebben op het lot van anderen en steeds weer geneigd blijken te zijn om het een te zeggen en het andere te doen.

Let wel: ik zeg niet dat deze man slecht is, dat hij als mens niet aanvaardbaar is. Ik ben zelfs geneigd aan te nemen dat hij, gezien van zijn eigen beperkte standpunt uit, bij al wat hij doet en laat gelijk denkt te hebben en dit mogelijk soms heeft.

Maar hetgeen hij daardoor betekent binnen de gemeenschap is volgens ons niet juist. Dat is onze visie. Beseft wel dat wij nooit stellen: zo is het, wij zijn onfeilbaar, wij weten het. Wij zeggen altijd: zo zien wij het, maar denkt u nu zelf hier ook eens over na.

Wanneer ik trouwens kijk naar de nederlandse politiek dan moet ik zeggen dat volgens mij Wiegels de enige is die met enig succes de beloften die hij gedaan heeft enigzins heeft kunnen waarmaken. Alle anderen hebben waarin schromelijk en meer dan noodzakelijk en onvermijdelijk was gefaald.

Door dit te zeg en stel ik mij nog niet achter de man en zijn partij. Maar ik ben verplicht zo goed mogelijk te beseffen wat er aan de hand is. En wanneer ik dergelijke beelden geef in de termen en feiten van de politiek dan denkt u, dat ik wel gelijk kan hebben. Want, zo meent u dat alles weten wij wel.

Waarom dan zo schichtig, wanneer ik op een dergelijke wijze en eveneens vanuit mijzelf met erkenning van alle feiten God benader? Maakt het werkelijk wat uit, hoe ik deze Kracht noem? God is het onbekende.

Waarom zou ik dan niet willen luisteren naar iemand die spreekt over en voorgeeft te spreken namens Allah? Waarom zou ik dan wel moeten luisteren naar iemand die over Jezus Christus spreekt en niet met dezelfde ernst en aanvaarding mogen luisteren naar iemand die spreekt over Krishna?

Waarom zou ik de ene filosofie wel moeten aanhangen en de andere moeten verwerpen? Ook in de geestelijke bewustwording betekent het

waarlijk verdraagzaam zijn een aanvaarden dat de ander anders denkt en beseffen dat je ondanks dit veel gemeenschappelijk hebt. Het betekent een zoeken naar al datgene wat je met de ander verbindt met een daarnaast steeds weer duidelijk stellen wat volgens jou die band kan ondermijnen, duidelijk maken waar de geschilpunten liggen. Al is het maar om zo te komen tot een bespreekbaar worden daarvan, te komen tot een erkenning van tegenstellingen of fouten en zo te komen tot een oplossing.

Wanneer God mij hoort - en dit gebeurt je bijna altijd in het leven van de geest maar vaak genoeg ook in een mensenleven - zo is het geen bestemd beeld dat je als antwoord krijgt. Het blijft vaag en onbestemd. Maar besef dan ook, dat je zelf daaraan een vorm een inhoud probeert te geven.

Je kunt natuurlijk, zoals velen doen, stellen dat je door God beroerd bent en daarom iets bijzonders bent. Maar waarom eigenlijk? Weet je dan precies hoeveel anderen er leven die op een dergelijke wijze beroerd zijn? Weer je, waarom jij beroerd bent? Mogelijk geschiedde dit juist omdat je minder was dan een ander.

Beroep je er dan niet te veel op, laat je er niet op voorstaan. Verdraagzaamheid betekent ook de betrekkelijkheid erkennen van hetgeen je denkt en bent en daarnaast gelijktijdig het bereid zijn om altijd duidelijk te maken wie je meent te zijn en wat je denkt.

Er zullen altijd weer vele geschilpunten ontstaan tussen mensen die praktisch-esoterisch denken en de mensen die ritueel-formalistisch denken.

Wanneer ik zeg dat er geen hel bestaat zullen er heel veel mensen zijn die uitroepen: hoe kun je dit nu stellen. Dat zij bestaat vindt ik zelfs terug in de evangeliën. Ik kan mijn standpunt duidelijk maken en ben daartoe verplicht. Maar wanneer de anderen mij niet willen aanhoren en mij mogelijk zelfs als ketter wenssen te verbranden, worden zij daardoor dan iets wijzer?

Kunnen zij mij door hun argumenten overtuigen, zo hebben zij een ziel gewonnen. En wanneer zij hebben geluisterd naar mijn argumenten en iets hebben begrepen van mijn erkenningen en ervaringen, beseffen dat er voor mijn besef geen werkelijke hel kan bestaan buiten die welke wij voor onszelf maken, is het mogelijk dat ook zij wat anders gaan denken. Dan is het zelfs mogelijk dat hun godsdienst meer een echt beleven van god wordt en minder een alleen door onderdrukte angsten gedreven worden.

Wanneer mensen zeggen dat dit systeem of dat systeem sociaal het beste zou zijn, zo heb ik het recht anders te denken. Maar laat ik hen dan wel de mogelijkheid geven mij te overtuigen. Laat ons trachten elkander in een eerlijk onderzoek van denkbeelden en feiten duidelijk te maken waarom hun systeem beter zou zijn dan het mijne of omgekeerd.

Verdraagzaamheid betekent: Luisteren, willen begrijpen, een bereidheid terug te treden wanneer je de noodzaak daarvan voor jezelf of ten bate van anderen erkent. Het betekent echter niet zonder meer en altijd je eigen belangen, denkbeelden en gelijk tegen beter weten in verdedigen. Maar aan de andere kant betekent verdraagzaam zijn wel degelijk altijd weer jezelf zijn en jezelf blijven.

Ik heb ik de titel echter blijde gesteld als voorvoegsel voor de verdraagzaamheid. En deze combinatie van woorden hebben wij nog nooit gebruikt, hoelang wij ook al deze denkwijzen prediken - wat zelfs langer is dan deze orde in de stof in haar huidige vorm bestaat.

Blij verdraagzaam zijn betekent: op blijde wijze positief zijn. Positiviteit is de zin en de vreugde van het bestaan welke dag weer erkennen. Positief en blij zijn is een weten, dat God er is, altijd.

Zeker, God is maar een naam. Maar weten dat er iets meer in je leeft,

iets wat met je werkt, iets wat zin geeft aan je bestaan.

Dan behoef je voor mij niet in een hiernamaals te geloven. Of het er is bemerk je uiteindelijk zelf wel. Maar je leven moet betekenis hebben, anders kun je niet blij zijn.

Blijdschap is ook een soort openstaan voor het andere. En hoe kan verdraagzaamheid zin hebben wanneer zij alleen maar uit verbeterheid is opgebouwd?

Zeker: wanneer er een ziekte is en je zegt tot iemand dat deze vanzelf wel weg zal gaan, kun je iemand daarmee tijdelijk blij maken, maar de ziekte vreet voort. Dan is het dus noodzakelijk te genezen.

Maar te weten dat je naar beste weten en geweten handelt, dat je op de voor jou meest juiste wijze reageert, is dat geen reden tot blijdschap? Wanneer je jezelf geen verwijten behoeft te maken, kun je blij zijn.

Zeker, soms is blijdschap het gevolg van onvermogen de werkelijkheid te zien. Er zijn mensen die gelukkig door de wereld gaan, blij omdat zij menen de enige waarheid gevonden te hebben. Maar dat geluk, die blijdschap slijt gemeenlijk snel in de wereld. Want die waarheid, die uitverkiezing, die zaligheid bestaat niet. Tenminste niet zoals zij zich die hadden gedacht.

Dan sterft de blijdschap en wordt hun onverdraagzaamheid die eens uit hun schijnzekerheid stamde opeens een last die moeilijk te dragen is, die conflicten met de gehele wereld met zich schijnt te brengen.

De blijvende blijdschap komt voort uit hetgeen wij zelf zijn, zelf kunnen doen, zelf presteren. Dan zijn wij voortdurend in vrede met al wat wij zijn en doen en toch kunnen wij nog luisteren naar anderen, toch zijn wij bereid de waarheid in onszelf te laten groeien, ook wanneer die waarheid van een ander komt of vanuit een onverwachte bron onverwacht en eensklaps ons bereikt.

Dan eerst zul je werkelijke verdraagzaamheid in ware blijdschap kunnen vinden omdat de gehele kosmos je steeds beter leert beseffen wat je bent, omdat wat je bent in zich ook blijdschap geeft, daar het je duidelijk maakt reeds nu wat de zin van je wezen en bestaan zal zijn in de grotere werkelijkheid van het bestaan.

O, er zijn mensen die denken dat de dood droevig is. Wanneer je vreest, niet af kunt rekenen met de werkelijkheid waarin je leeft, Of denkt te leven, zo is de dood een drama.

Wanneer je echter beseft hoeveel je bent geweest in het verleden, hoeveel je probeerde op te bouwen, hoe je steeds weer hebt getracht iets beter te maken dan het was, je je realiseert hoe vaak je naar anderen hebt geluistert en desnoods een stapje terug hebt gedaan in het besef dat ook de ander recht heeft op erkenning en waardigheid, betekenis in zijn bestaan en de erkenning daarvan, is de dood uiteindelijk voor jou nog eerder een bevestiging van alles, wat je tijdens je leven op aarde tot stand hebt gebracht.

Dat wat ik ben zal juist daardoor steeds weer door blijven klinken in de levens van anderen. Geloof je bovendien in een voortbestaan dan zul je reeds voor de dood terugschouwen en zeggen; zo heb ik naar mijn beste kunnen de taak van mijn leven vervuld.

U ziet het: er is veel te zeggen voor verdraagzaamheid, maar meer nog voor een blijde verdraagzaamheid waardoor je niet meer in verzet en tegenstand ondergaat wat anderen zijn en brengen en niet meer jezelf steeds weer moet bedwingen om de ander niet te haten, wanneer die het eens niet met je eens is.

Dan leef je gewoon in de erkenning, dat, zelfs al ben jij het er niet mee eens, de ander vanuit zijn standpunt gelijk kan hebben, zoek je een waarheid die je met anderen verenigt.

Waar mensen in vrede samengaan, samenwerken, daar is vreugde. Waar mensen elkaar kunnen zien als mensen en aanwillen horen als gelijken, daar is ook blijheid en vreugde.

Maar daar waar de mensen de scheiding tussen denken en denken, tussen mens proberen te penetreren met geweld wordt de demon en de angst in de mens gewekt. Dan ziet hij de ander nog wel, maar hij ziet zichzelf niet meer in waarheid.

Verdraagzaam zijn betekent weten wie en wat je bent en dan in blijdschap leven met de wereld rond je, erkennende wat die wereld is, zoekende naar een steeds beter begrip van alles waardoor je met die wereld verenigd wordt.

Zo, dat was dan de commercial voor de odv. Indien iemand in dit verband nog iets te zeggen geeft: graag.

x Hoe doorbreek je patstellingen?

- Een patstelling behoeft niet doorbroken te worden wanneer zij beseft wordt voor wat zij is: het betekent gewoon, dat wij op een enkel punt niet meer verder kunnen. Wat inhoudt dat wij dan op een ander punt moeten proberen verder te gaan, bij voorkeur op een punt waarin wij elkaar toch kunnen vinden en ontmoeten.

Er zijn voldoende krankzinnige patstellingen in deze wereld van U. Neem het gehele christendom, in strijd met b.v. het katholicisme, strijden- de over de onfeilbaarheid van de leer.

Wie beseft hoe belangrijk een leergezag is in elke structuur die een hiërarchisch karakter draagt, zeker binnen een geloof, dan wordt je duidelijk dat de tegenstellingen daarover inderdaad een patstelling vormen die ook met de beste wil niet te doorbreken is.

Waarom dan daarover strijden, wanneer je wel iets anders kunt doen? Je kunt toch proberen met alle andere christenen in de praktijk meer christen te zijn en voorlopig die kwestie van leergezag e.d. onbesproken laten?

Zeg eenvoudig: dat komt later wel eens, dat is nu niet zo belangrijk. Laat ons eerst ons geloven eens in de praktijk werkelijk en geheel waarmaken, dan kunnen wij later altijd nog over onze verschillende stellingen spreken.

Zoals er patstellingen voorkomen in de politiek en overal elders. Natuurlijk. Oostblok en westblok staan wantrouwend tegenover elkaar, elk van hen zich meer en meer bewapenend. Men wil ontwapening en dringt tegelijkertijd aan op een steeds verdergaande bewapening, omdat men nu eenmaal in wapengeweld en macht vooral de gelijke van de gewantrouwd tegenstander wil blijven.

Goed. Laat ons dan eens niet spreken over bewapeningen ontwapening. Dat blijft gezien dementaaliteit van beide partners toch maar een spel. Laat ons eerst eens zien wat wij voor elkaar kunnen doen, kunnen betekenen.

Misschien kunnen wij de ander hier of daar verder helpen en misschien kan ook deze ons van dienst zijn. Laat ons zien in hoeverre wij te samen iets kunnen bereiken inplaats van ons bezig te houden met de verschillen in ideologie en de noodzaak de bewapening te beheersen zonder daarbij zelf ook maar een enkele veer te laten.

Wanneer blijkt hoezeer je elkaar soms nodig kunt hebben, hoezeer je ook elkander kunt helpen zonder gelijktijdig je eigen denken aan een ander op te dringen, zal de patstelling wel blijven bestaan, maar in betekenis steeds verder afnemen. Langzaam maar zeker wordt de mentaliteit die een dergelijke patstelling heeft voortgebracht meer en meer tot een belegerde veste in een bevrijd land. En de mensen die in die vesting op de duur zich opgesloten gaan gevoelen houden het nooit zo lang uit als degenen die leren meer en meer vrij te zijn en samen te werken om iets van werkelijke betekenis voor de gehele mensheid te bereiken.

Want geloof mij, in een dergelijk geval zullen die mensen wel van leer trekken, maar hun aanvallen zijn ongeveer als die van don Quichote tegen de windmolens: zij worden door hun onbegrip meerdere malen tegen de grond gesmaakt en al zeggen zij dan dat zij reuzen hebben overwonnen, iedereen glimlacht alleen en gaat zijns weegs.

Waarom moeten de mensen het altijd weer hebben van eigen gelijk, van de juistheid van eigen systeem eigen leer. Er zijn zovele wijzen waardoor mensen werkelijk iets voor elkander kunnen doen en betekenen.

Ook tussen mensen kan emotioneel soms een patstelling ontstaan. Dan kun je natuurlijk elkander gaan haten en proberen elkander vooral vliegen af te vangen. Maar veel verder kom je daar niet mee. Je maakt er alleen jezelf en de ander ongelukkig mee.

Kijk dus liever of er niet iets anders is, een andere weg mogelijk, waardoor je toch contact kunt krijgen - niet met een verwachting of hoop dat alles opgelost kan worden, maar in het besef dat er mogelijkheden bestaan om met elkander een begrip te krijgen voor punten die nog niet in de strijd betrokken werden en waardoor je tot beider geluk of voordeel voor vele problemen een oplossing kunt vinden.

Alleen hierdoor reeds ontstaat een andere mentaliteit, worden weer andere zaken denkbaar en mogelijk voor je en voor je het weet zie je dat de belangrijkheid van die emotionele patstelling voor jou verdwijnt.

Niet omdat er zoveel op dat gebied veranderd is, maar omdat zaken die eens voor ons het allerbelangrijkste waren zijn herleid tot hun ware plaats, en zo beseft worden in hun onbelangrijkheid in ons actuele leven en werken.

U zult mogelijk zeggen, dat dit een mooie theorie is. Maar geloof mij, onder mensen werkt een dergelijke benadering wel degelijk. Waarmede ik u mijn visie op uw probleem gegeven heb.

x Tot hoever gaat de aanvaarding? Je kunt toch niet maar klakkeloos alles aanvaarden?

- Ik wil graag aanvaarden dat een ander nudist is. Dat is zijn zaak. Maar daarom behoef ik nog niet te aanvaarden dat hij een ander, die mogelijk zwakke longen heeft e.d. wil gaan verplichten ook in diens blootje te lopen.

Wat iemand zelf doet, zichzelf desnoods aandoet behoef je niet te zien als iets waarmede je het eens bent, maar dat is toch in de eerste en voornaamste plaats de zaak van de ander. Je moet dan maar aanvaarden dat die ander niet zo is, denkt of handelt als u juist acht.

Maar je kunt en moogt niet aanvaarden, dat zo iemand anderen in zijn eigen wijze van denken en leven betreft wanneer die anderen kennelijk geen denkbeeld hebben van hetgeen waaraan zij in feite beginnen.

Laat mij het als volgt stellen: iemand gebruikt drugs. Wij vinden dit erg en jammer, zijn onmiddellijk bereid tot hulp wanneer hij die gewoonte probeert te breken, maar het is en blijft in feite zijn zaak, zelfs wanneer hij sterft aan zijn verslaving. Dat moet je m.i. kunnen aanvaarden.

Maar zo iemand moet dan niet proberen een ander, die de gevolgen en vooral de verslaving nog niet ervaren heeft dat gif te geven. Dan mogen en moeten wij ingrijpen, want dan worden de rechten van die ander aangetast.

Dat betekent dan nog niet, dat wij verwijten behoeven te maken aan de verslaafde, maar het betekent wel, dat wij deze praktijk onmogelijk moeten maken.

Vedraagzaamheid betekent aanvaarding van de ander in diens eigen waarde maar ook dat wij anderen beschermen. Dit echter zonder datgene waar tegen wij een ander beschermen te haten. Duidelijk?

x Wie oordeelt veroordeelt zichzelf?

- Dit is tot op zekere hoogte onderdaad waar, maar om andere redenen dan u schijnt te veronderstellen; Wanneer je iets in een ander herkent en veroordeelt is dit zeker, omdat je dit ook in jezelf kent - ook al onderdruk je het of vrees je het.

Door aan ander te veroordelen geef je te kennen dat het in jezelf eveneens leeft. Wanneer je een ander voor diefstal ernstig veroordeelt en dit een bijzonder ernstig vergrijp vindt, zo betekent dit, dat de meesten van ons niet bepaald brandschoon zijn wanneer wij denken aan de eigendommen van anderen.

Wonderlijk eigenlijk: de wereld loopt vol van mensen die moordenaars en/of dieven in gedachten zijn. Maar elk van hen heeft wel zijn redenen waarom hij die begeerten niet in feiten omzet. En daarom veroordeelt men dan zoveel te feller de ander, die dit kennelijk wel heeft gedaan. Veroordeel je dan de mens daarvoor, zo oordeel je in feite ook jezelf, dat verborgen deel van je persoonlijkheid dat je zo goed voor anderen en mogelijk zelfs voor jezelf weet te verstoppen.

Een verdraagzame zal zeggen: ik veroordeel het feit, maar niet de mens. Want door te doen waarvan vele anderen alleen maar dromen is deze mens niet minderwaardig geworden. Ik moet de mens nog steeds als een normale medemens aanvaarden, maar mag zijn daad veroordelen die ik onjuist acht.

En nu zwijgt een ieder stil. De moeilijkheid van deze spontane debatjes is steeds weer, dat de mensen eerst wanneer zij thuis zijn tot het besef komen van hetgeen zij hadden kunnen en willen zeggen. Wanneer zij er tenminste dan nog over nadenken. Dat betekent dat dit maar bij een betrekkelijk klein percentage feitelijk het geval zal zijn.

Dat is niet hatelijk of sarcastisch. Het is alleen een konsteleren van de feiten. Want wanneer de mensen thuis komen zijn vaak andere dingen opeens voor hen belangrijker. De hond, de kat, de kinderen moeten nog verzorgd worden, er is een geliefde detective op de t.v. of men begint zich alvast voor te bereiden op morgen, op het koncoert waar men heen wil gaan of de verjaardag die men mede zal gaan vieren.

Let wel: niemand kan of mag u dit kwalijk nemen. Maar aan de andere kant houdt dat nog niet in dat niemand dit mag zeggen wanneer het kennelijk zo is.

Vreemd eigenlijk: vaak neemt men je eerder kwalijk dat je onaangename feiten constateert dan dat men je een regelrechte hatelijkheid kwalijk zal nemen. Misschien wel omdat men het gevoel heeft, dat men zich tegen dit laatste kan verdedigen, maar tegen een nuchtere weergave van de feiten niet.

Ik heb al vaak opgemerkt dat de mens vooral in verweer komt wanneer hij met waarden gekonfronteerd wordt die hem niet passen. Want daartegen verzet hij zich met alle middelen. Maar basta.

x ~~Let~~ dit laatste dan weer niet tot onverdraagzaamheid?

- Het is niet de bedoeling dat anderen ons als verdraagzaam beschouwen, maar dat wijzelf dit zijn. Wanneer wij anderen konfronteren met feiten en situaties die reeel bestaan en de ander verwijt ons dit zo moeten wij dit betreuren. Maar daaraan kunnen wij niet veel doen. Het gaat om feiten en het is alleen maar jammer dat de ander die niet van ons kan an verdragen.

Zien wij in dergelijke gevallen dat er een patstelling ontstaat waarbij het twistpunt zal blijven bestaan dan moeten wij, juist omdat wij verdraagzaam willen zijn, ook de grootheid op kunnen brengen om dit punt dan maar te laten voor wat het is, daar ernstig zoveel andere dingen zijn waardoor wij betekenis voor elkaar kunnen hebben en waarin voor ons wel de mogelijkheid is gelegen elkander te benaderen en te begrijpen.

Maar dat betekent nog niet dat wij de feiten verzwijgen om daardoor een mogelijk konflikt te vermijden wanneer wij menen dat kennis van die feiten van groot belang kan zijn.

Natuurlijk is het wel eens moeilijk. Wanneer je uitroept dat de heer die en dien een diktator is en hij is het werkelijk, dan wordt je door zijn politiek in de kraag gegrepen. En dan denk je bij jezelf "had ik mijn mond maar gehouden. Maar in ieder geval behoef je jezelf niet te verwijten dat je de waarheid hebt gesproken. Wat je jezelf wel zoudt moeten verwijten is het feit, dat je mogelijk die ander gehaat hebt op het ogenblik dat je die uitspraak deed.

Dat laatste is dan het meest moeilijke om te overwinnen. Want heus, wanneer wij niet meer weten wat wij met onszelf of de wereld aanmoeten vluchten wij steeds weer in verwijten en haat tegen anderen.

In een werkelijke verdraagzaamheid, bij een werkelijke naastenliefde doe je dit niet. Dan zul je nooit de ander op zich aansprakelijk stellen. Dan zul je jezelf aansprakelijk stellen en wijzen op de feiten. Maar als je die feiten opsomt zijn er ook altijd weer heel wat mensen die onmiddellijk op hun achterste poten gaan staan. Ik denk soms dat de eerste mens op die wijze de rechtopgaande mens is geworden en zo uiteindelijk homo sapiens. De een of andere andere aap riep hem iets toe, hij ging op de achterpoten staan en is daarvan tot op heden nog niet terug gekomen. Wat mogelijk erg sarcastisch klinkt, maar volgens mij toch wel de nadruk legt op een kentekenende eigenschap van de mens.

En ik ben mens geweest en heb het net zo goed gedaan als u het nu doet. Hoe vaak komt het niet voor dat iemand iets zegt waarvan je beseft dat hij er eigenlijk wel gelijk mee heeft, maar waarbij je toch op je achterste poten staat staan omdat je de feiten eenvoudig niet wilt, niet kunt aanvaarden?

Onthoudt nu maar dat het weinig zin heeft strijdlustig te worden. Juist omdat je toch op je achterste poten staat kun je mogelijk proberen iets verder te zien dan normaal. Dan vindt je mogelijk toch nog een kans om met anderen te samen iets goeds te bereiken.

Tijdsge, nu weet ik niet, of ik wel mag zeggen "dat heb ik eens goed gezegd". Want al is dit voor mij innerlijk een feit, ik weet niet of ik dit ook als buitenmij zonder meer bestaand mag postuleren omdat het moeilijk zal vallen, dit te bewijzen.

Eén raad wil ik u nog geven: wanneer u werkelijk verdraagzaam wilt zijn moet u ook eens proberen iets toleranter tegenover uzelf te staan. Iets, want je moogt van jezelf natuurlijk niet zo maar alles tolereren. Maar als je een stomiteit uithaalt en je beseft die: niet boos worden, maar tot jezelf zeggen: nuja, je bent niet wijzer, maar probeer het een volgende keer eens anders te doen.

Dat is veel beter dan jezelf de haren van spijt uit het hoofd te rukken - dat kost je maar weer een haarstukje - of je op de borst te slaan roepende dat je het beter weet dan de gehele wereld - dan kom je mogelijk nog als laagland-gorilla in een dierentuin terecht. En het heeft al evenmin zin de geheel wereld toe te roepen: mea culpa, mea culpa, ik heb gezondigd. Want al is het aardig om toe te geven dat je fout was, je verandert daar niets mee en wanneer je alleen dit doet, zitten de anderen bovendien nog met geluidsoverlast opgescheept.

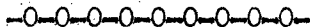
Blijf er kalm onder, erken de fout en ga voort onder het motto dat je het voortaan toch wat anders zult proberen te doen. En wanneer anderen U op uw fouten wijzen - wat men soms al te graag doet - windt je niet op maar denk eenvoudig, nuja, zo ben ik, zo ben jij. En als die ander gelijk schijnt te hebben, houdt er verder rekening mee. Dus niet schijnbaar nederig aannemen met op de achtergrond het denkbeeld: jou krijg ik nog wel.

In daarmee ben ik aan het einde van dit onderwerpje. Verdraagzaamheid in blijheid betekent: leven in een erkenning van de wereld uit de vreugde om het goddelijke zijn in jezelf.

Verdraagzaamheid in blijheid betekent: eerst de vreugde van het zijn zelve erkennen, daarna de waarde van de ander om dan daaruit voor jezelf een beeld te vormen van het paradijs waartoe je behoort.

Blijje verdraagzaamheid betekent: aanvaarden dat je een plaats hebt te midden van anderen om da die plaats in te nemen met alle capaciteiten waarover je beschikt. Erkennende ook dat anderen meer of minder zullen zijn dan jijzelf maar je daarover niet beklagende of je daarop beroemde omdat je weet dat alleen in de eenheid van alle leven ooit de perfecte afspiegeling van het goddelijke kenbaar kan worden.

Ik dank u voor uw aandacht. Goeden avond.

Goeden avond, vrienden.

Ik wil u het een en ander op mijn eigen wijze vertellen. Het is wel esoterie ook, maar er zijn nu eenmaal van die dingen waar je als mens anders tegenover staat dan de erkende werkelijkheid eist.

Daarom spreekt men wel eens graag over de hemelpoort. Maar daar is het ook een vreemde toestand bijwijken. Daarheen is het natuurlijk een hele klim, maar de mensen die er aankomen zijn altijd weer pas dood en tonen zich natuurlijk nog in hun normale stoffelijke gedaante. Ga je de hemel binnen, dan neem je je werkelijke gestalte aan.

Zo kwam er eens een klein dametje naar boven strompelen. Zij voelde zich werkelijk een arme kleine ziel.

Toen zij echter naar binnen mocht gaan veranderde dat op slag. Het scheen haast of haar stoffelijke gedaante een soort geestelijk maggi-blokje was geweest. Want het was een reusachtige stralende ziel, die de hemel binnenging.

Mogelijk was dat niet zo opvallend geweest wanneer niet vlak achter haar een van de groten der aarde was aangekomen. Stralende van gewichtigheid, compleet met de oubligante pijp om er vooral sportief uit te zien, kondigde hij zichzelf aan:

"Ik ben Wim Jansen, u kent mij zeker wel?" "Jansen? Die naam heb ik al eerder gehoord", voorzichtigde Petrus. "Dan kan ik zeker wel meteen doorlopen?" "Tja, dat is hier niet zo de gewoonte. Er staat een bank voor het poorthuis. Gaat u daar maar even zitten. Mag ik nog even uw geboorte datum hebben?"

Wat ongeduldig ging de man zitten, stopte zijn pijp, mompelde de datum en wierp Petrus een van de giftige blikken toe die hij nog over had uit de tijd dat hij op aarde de peultjes had opgeschept.

De computer vertelde Petrus, dat de mens een redelijk goed leven had gevoerd. Hij mocht dan ook naar binnen. Maar wat daar als aankomende engel het hemelpad op marcheerde was niet veel groter dan een mier.

Petrus heeft over dergelijke dingen zo zijn eigen filosofie: je kunt aan de buitenkant maar zelden zien wat er in zit, zo denkt hij, maar het is dat wat er in zit waar het op aan komt. Ik zou wel eens willen weten wie die verpakking ontworpen heeft.

Zo gaat het met ons altijd weer: wij kijken naar de buitenkant. Wat er in ziet begrijpen wij eenvoudig niet. En wanneer wij het al vermoeden zo maken wij er ons meestal een heel andere voorstelling van.

Wij kunnen niet begrijpen dat geestelijke grootheid gepaard kan gaan met stoffelijke kleinzieligheid. Wij kunnen zeker niet beseffen

dat de schijnbare grootmoedigheid die ons getoond wordt soms voort kan komen uit een te kleine ziel. Toch is dat vaak het geval.

En nog minder beseffen wij vaak het gehalte van onze eigen ziel. Er zijn van die mensen die bij de hemelpoort aankomen met op de lippen een "ik dacht, dat ik wel naar beneden zou moeten, maar ik wil toch even navragen.

Wanneer Petrus dergelijke klanten krijgt is hij altijd heel erg vriendelijk. Hij woelt niet in zijn baard of zo maar trekt eerder zijn snorpunten wat omhoog opdat men toch vooral zijn vriendelijke glimlach te zien zal zijn, steekt zijn sleutels - het zijn kanjers - achter in zijn riem en roept Joviaal "Nou, dat hebben wij dan zo gehad hoor. Ik zal wel eens even informeren."

Waarop hij bijna onvermijdelijk verkeerde toetsen aanslaat op zijn komputer - hij is nog niet zo gesteld op al die moderne zaken in de hemel, maar er komen ook wel amerikanen, en dan moet je wel, nietwaar? Maar hij weet zelf al bijna zeker dat hij zo dadelijk kan roepen: Ja hoor hier de poort door en dan linksafslaan naar de fourier."

Het is zonderling dat dergelijke mensen wanneer zij de poort door zijn meestal geen steek veranderen. Want er zijn mensen die van binnen en naar buitentoe precies dezelfde zijn. Maar zeldzaam zijn zij wel.

Er zijn anders wel typen onder de hemelpoortgangers. Er zijn er bij, zo vertelt Petrus, die aankomen hijgen met de woorden: ik heb in mijn leven wel enige kleine zonden begaan.

Maar owee wanneer je die even natrekt: dan blijkt dat hetgeen zij zeggen over hun zonden ongeveer gelijk komt aan de bewering dat de top van een ijsberg alle ijs is, wat er op de wereld kan bestaan.

Er is de wilskracht van dergelijke mensen bewonderens waardig. Want een wil heb je nodig om zo een paar kleine zonden te gebruiken om alle besef van grote zonden die bijna tot gewoonte werden te onderdrukken.

Wanneer je dergelijke mensen hun register laat zien zijn zij verbaasd en vaak willen zij niet eens geloven dat zij eerst naar de branderij beneden moeten om eens goed te toasten en ontvlekt te worden.

Soms schijnen de mensen hun nieuwe positie niet bepaald goed te beseffen. Zo kwam er eens een fuifnummer aan dat bij het zien van de hemelpoort verheugd uitriep: zo portier, nu zullen wij eens zien of het hier dan wel gezellig is.

Petrus houdt niet erg van dergelijke klanten en informeerde hoe meneer hier terecht was gekomen. "Wel" beweerde het fuifnummer, "Ik nam net een slokje in de wagen toen er een lantarenpaal in de weg stond. Dus ben ik maar uitgestapt, maar van het feesten heb ik nog niet genoeg. Dit is toch wel een leuke tent hé?"

Petrus vroeg gegevens, zette ze op de komputer en kwam terug met de woorden "Ik heb een onaangename mededeling voor U. U moet hier links naar beneden gaan. Klopt u dan op de tweede deur die U tegenkomt." "Wat is daar dan te beleven" informeerde de feestganger. "U zult daar een paar duizend jaar moeten toasten" sprak Petrus, die graag wil laten horen dat hij ook moderne woorden kent. "Dat is leuk", riep de met alcohol verzadigde. "Zeg jij dan maar waarop." Maar het feest waarop deze hoopte ging natuurlijk niet door, want hij kwam terecht in die kontreien die de vromen wel het vagevuur noemen. Waar de vurige dorst naar alcohol ongetwijfeld teloor is gegaan in de reinigende vlammen.

Waarom ik altijd weer dat beeld van die hemelpoort gebruik? Ik weet het zelf niet helemaal. Misschien ben ik op dat beeld wat verliefd.

Wanneer je de mensen de waarheid probeert te zeggen in ernstige woorden, vallen zij in slaap of zij lopen door. Maar die hemelpoort is zo een heerlijk sprookje, iets waarvan men weet, dat het onmogelijk is en waarvan men toch soms hoopt dat het zo zal bestaan.

Je kunt het je zo menselijk voorstellen: die lange trap hoger dan de regenboog met zo hier en daar een platformpje waar vermoeide zielen even uit kunnen hijgen.

Komen de zielen, die de aanwijzingsborden van de hemelse vvv volgen eindelijk boven, dan zien zij daar dat grasveldje, zij zien er een boom staan voor die eindeloze muur, alleen onderbroken vdoor het fraaie hek van de poort en daarvoor het met klimop en rozen begroeide poortwachtershuisje waar op moeie dagen Petrus op een witte bank zit te wachten tot de klanten komen.

Zeker, het is een sprookje. Maar toch is het seen sprookje waarin veel waarheid kan schuilen. Zeker, dat poortwachtershuisje bes tat alleen in mijn verbeelding en over die hoge trap behoeft u zich ook geen zorgen temaken. Maar wanneer je sterft sta je opeens in een nieuwe werkelijkheid.

Alleen vervreemdt dit beeld je een beetje van de onontkoombare cijfers en feiten. Het maakt het je mogelijk wat afstand te nemen van de werkelijke konfrontatie met jezelf, die na de dood onvermijdelijk is.

Trouwens, ook die komputer vindt ik een vriendelijk deel van dit droombeeld. Dan heb je tenminste niet meer zo het gevoel dat er altijd een engel achter je loopt om al je goede en kwade daden te turven. Het lijkt mij een onaangenaam geloof, wanneer je het gevoel hebt dat er altijd en overal iemand achter je aansjokt, tot op de wc. en in de badkamer toe, a l is het alleen maar om zuiver te konsteren of je nu halleluja zegt of gvd wanneer je je teen stoot.

Daarom vindt ik in die fantasien de komputer een heerlijk ding. Het is allemaal zo erg automatisch, een beetje onpersoonlijker. En wanneer Petrus dan bij moeilijke gevallen soms de telefoon grijpt om de heer te vragen of hij misschien zelf even wil komen om te beslissen is de hemel opeens heel dicht bij de aarde gekomen, zo iets tussen een Butlinoamp en " are you beeing served?"

Het is een spel, maar komt toch soms dicht bij de waarheid. Wij allen bouwen ons fantasiefiguren op, beelden die wij niet zijn, waarop wij niet gelijken, maar die wij graag zouden willen zijn. En allemaal hebben wij wel ergens een bomvrij keldertje volgestopt met allerhande ongeregelde herinneringen waarvan wijzelf menen, dat wij er mee afgerekend hebben, maar die wij nog niet zo goed gekompenseerd hebben dat wij er werkelijk vanaf zijn.

Met die bagage kom je dan opeens in een nieuwe werkelijkheid te staan. Goed, er is geen trap, geen Petrus. Je wordt meestal wel afgehaald, zeker. Maar dan komt het ogenblik dat je even jezelf geheel alleen voelt. Dan sta je tegenover jezelf.

Degenen die je begeleid hebben zeggen: ga nu maar even rusten. Dan is het of het licht uitgaat en beginnen al die fasen van je leven als droombeelden langs je heen te trekken, al wat je goed deed, al wat je verkeerd hebt gedaan. Alleen heb je nu de kans niet meer om jezelf te bedriegen, te zeggen, dat je dit voor andermans bestwil hebt gedaan of dat geheel anders hebt bedoeld.

Dan zie je jezelf zoals je werkelijk bent. En die konfrontatie, hoe ontstellend zij soms ook moge zijn, eindigt met een ontwaken. Dit ontwaken kan heerlijk of verschrikkelijk zijn, al gebeurt het altijd in dezelfde wereld en meestal met dezelfde entiteiten om je heen.

De vreugde of angst ligt alleen in het feit dat je opeens beseft: alles wat ik omtrent en van mijzelve heb gezien weten nu al die anderen ook.

Misschien is dit wel de grootste beproeving van het bestaan; dat er een ogenblik komt waarop wij de waarheid onder ogen moeten zien, dat er een ogenblik komt waarin alle excuses die wij hebben gemaakt en die niet geldig waren eenvoudig verworpen worden, maar waarin wij ook redenen en oorzaken erkennen waaraan wij nog nooit hebben gedacht.

Dat is zo denk ik, het begin van allegeestelijke leven: je moet leven met jezelf zoals je bent. Om dat wat zachter over te doen komen het dan beter, alle oude verhalen over de hemelpoort op te rakelen en er desnoods nog een paar nieuwe en een paar grappen aan toe te voegen.

Zoals deze zeer oude: Twee mensen, opweg naar hun trouwerij, verongelukkig en komen bij de hemelpoort. Petrus bekijkt de gegevens van de komputer en beslist: ongehuwd? Jullie mogen naar binnen, maar dan jij, jongeman, in de afdeling voor de mannen en het meisje bij de vrouwelijke vrijgezellen.

Maar die twee stonden nog zo dicht bij de aarde dat zij het daarmee niet eens wilden zijn. Petrus belde Jezus op, die na korte tijd aan de poort verscheen, het geheel in ogenschouw nam en sprak: waar maak je zoveel drukte om, poortwachter? Wat zijn jullie, kinderen? Katholiek? Wel, beste Petrus, dan haal je even een pastoor, laat die hen hier trouwen en iedereen is gelukkig."

Een schitterende oplossing, vindt Petrus. En vervolgde "Heer, wanneer U even op de poort wilt letten ga ik even beneden vragen of ik er even een mag lenen."

Of dat al even oude verhaal over de terschellingers, die te luidruchting feest plachten te vieren, zodat alle zaligen zich er over kwamen beklagen. De heer meende, dat het beter zou zijn, wanneer zij nog eens een tijdje op aarde doorbrachten, bij voorkeur in een andere omgeving, voor zij de hemel weer konden betreden. Maar iemand die in de hemel is kun je er zo niet uitzetten, nietwaar. Dus werd aan Petrus gevraagd of hij hen er misschien toe kon krijgen, vrijwillig naar buiten te gaan.

Deze riep na enige tijd voor de poort "schip op het strand". En ja hoor, de zaak was meteen geklaard. De terschellingers hadden zoveel haast dat hij de poort bijna niet tijdig open kon doen.

Had u die nog niet gehoord? Zij zijn echt zo oud als de weg naar rome. Maar dergelijke dingen ontspannen even de zaak. Toch dient u over de meeste hemelpoort verhalen goed na te denken. Wat zoudt u van deze denken:

Er komt een man bij de hemelpoort. Petrus kijkt diens register na en merkt op: je hebt een mens gedood. "Jawel" was het antwoord, "maar in een rechtvaardige zaak."

De man had eigenlijk wel enigszins gelijk, dus haalde Petrus er een expert bij, Michaël was er niet, dus werd het Gabriel, die o.m. de specialist is voor administratieve zaken. Hij staat trouwens ook in de afdeling public relations. Dat heeft zelfs de H. Maagd al gekonstateerd.

Deze sprak na rijp beraad: Gij zult niet doden. Maar de man stelde daar tegenover: omentwille van anderen kon ik hem ook niet laten leven. Wat juist was, dat moest zelfs Gabriel toegeven. Even leek hij wat verward, maar toen kwam de uitspraak: beste man, die ander hebben wij juist gisteren naar de wereld teruggestuurd. Wanneer je haast maakt kun je nog net zijn tweeling worden.

Zo bracht de goddelijke rechtvaardigheid moordenaar en vermoorde samen in één gezin. En het waren broeders. Want dit is de waarheid die je moet ontdekken: mensen schijnen soms elkanders grootste vijanden te zijn, maar wanneer het er werkelijk opaan komt zijn zij elkanders broeders en zusters.

Toch kan Petrus in deze dagen voor hem ongewone moeilijkheden ontmoeten. Zo kwam een dame die wel bijzonder sterk voor vrouwenrecht en emancipatie opkwam naar boven.

Het eerste wat zij zei toen zij boven aankwam was: is er hier geen vrouw? Petrus keek wat bedenkelijk en ontkende dit: Dit is nu eenmaal mijn baantje. Dat heb ik van mijn Meester gekregen.

Dat is niet zoals het behoort, sprak de ka. Op zijn minst zou de post om de beurt door een man een vrouw bekleed moeten worden. Tja, dat is lastig sprak Petrus. In ieder geval heb ik nu de dienst. Zal ik uw gegevens even nagaan? De dame dacht daar niet aan: Ik als vrouw zo maar eens even alles bekend maken aan een man?

Kom, sprak Petrus, dat is voor mij al zo lang geleden. Maar neen, zij voelde er niet voor. Neen, zij wilde weten of God zelf nu een man of een vrouw was.

De Heer, die het alles gehoord had, kwam Petrus te hulp en besloot: Daar ik uw leven ken, dient u nu te reïncarneren. De dame was verontwaardigd. U bent zeker een man, zo meende zij. Ik ben man en vrouw, sprak de Heer. En nog veel meer ook. Ik ben alle dingen. Maar u, u gaat naar de wereld terug.

Zeker omdat ik een vrouw ben, veronderstelde ka. Neen, sprak God, maar omdat u nog moet leren mens te worden.

Wat sommigen wel weer een heel sexistisch verhaaltje zullen vinden. Maar aan de andere kant niet te verwonderen. Overal komt tegenwoordig de sexe aan te pas. In engeland hebben zij zelfs sexton in de kerken. Of te wel een term die wij hier met kosten vertalen.

Of u verontwaardigd bent of niet, toch moet u nu maar even verder luisteren. Want wij allen hebben nu eenmaal onze eigen denkbeelden, onze eigen waarheden. Maar wij hebben ook allen één bezit: het feit dat wij mens zijn met de mensen. Dat is ons recht, ons voorrecht, het enige wat wij altijd zullen hebben: wij zijn deel van de mensheid.

En juist wanneer wij in feite kleine verschillen gaan verheffen tot het meest belangrijke in het leven is de kans groot, dat wij vergeten dat wij in de eerste plaats mens zijn.

Och, dergelijke dingen kun je gemakkelijker door anderen voor de hemelpoort laten zeggen. Want hier valt men je al snel aan. Er zijn mensen die je, wanneer je durft stellen, dat een kommunist een mens, soms zelfs een heel goed mens kan zijn, jou voor een onmens houden. En wanneer je durft stellen dat lang niet alle fascisten slecht waren, zo denkt men dat je gek bent en vraag men je of je dan alles al zo snel vergeten hebt.

Hoe veel mensen kunnen verschil maken tussen de uiterlijkheden, de functie, en de kern van het wezen? Er zijn mensen die andere mensen martelen en toch zelf mensen zijn. Dan moet je het martelen veroordelen maar toch het menszijn van dergelijke figuren kunnen blijven aanvaarden.

Er zijn mensen die u voorgaan en zu zeggen dat zij u de enige waarheid en de zaligheid brengen. Men heeft dan wel het gevoel dat dit goden, een god moet zijn. Maar neen. Het zijn mensen, delen van de mensheid.

Wanneer je de mens kunt vinden in een ieder, dan kun je de werkelijke betekenis van het leven leren kennen, maar ook de werkelijke zin van je eigen bestaan.

Mogelijk herinnert u zich nog die ouderwetse snoepwinkels, vol van brokken in de meest verschillende kleuren. Bakken vol van vormen en kleuren. Een kind denkt dat al snel dat de rode lekkerder zullen zijn dan de gele of omgekeerd. Maar zij waren allen even slecht, even zuur, allen uit dezelfde grondmassa gemaakt. Het grootste verschil was, dat zij een andere vorm of een ander kleurtje hadden.

Denk nu niet dat ik probeer te betogen dat alle mensen even zuur zijn en allen een pot nat. Want dat valt heus wel mee. Maar toch zijn alle mensen een stukje van hetzelfde. En dat beseffen is heel belangrijk. Want pas wanneer je dit beseft kun je een beetje komen tot begrip voor de werkelijkheid.

Men vertelt dus dat God voor hij ging scheppen maakte hij uit zich een sluier waarop hij de schaduwen kon werpen van alles, wat Hij wilde scheppen. Hij maakte zo wat schaduwen en opeens zag hij iets van zijn eigen gedaante, een klein stukje. Hij probeerde eens met zijn handen, maakte er een kop bij en sprak: dat is het.

Toen tekende hij met zijn gedachten een beeld van een enorme mens op de sluier en besloot: deze mens zal ik scheppen. En opeens begon de schaduw te bewegen en dankte god voor het bestaan, wilde blij zijn en blijven waar hij was. God echter zond hem naar de wereld. Om niet alles te missen probeerde die grote mens een stukje licht mee te stelen. Maar daardoor verloor hij een stukje van zichzelf. Daarop viel hij uiteen in ongetelde brokken die allen dezelfde gedaante in het klein vertoonden ofsohoon de kleine kenmerken wel verschilden. En al deze delen zoeken nu dat deel wat verloren was gegaan om zo weer tot eenheid te komen en met God te wandelen. Want die vinger die verloren ging was niet zo maar een vinger. Het was het orgaan dat de grote mens nodig had om te kunnen wijzen en te erkennen: U bent mijn heer en God.

Daarom zijn er nu zoveel verschillen tussen de mensen. Maar wanneer je niet zoekt naar alles, wat je verenigt met anderen zal de grote mens niet kunnen herontstaan.

Toch hebben de mensen mogelijk de missende delen al gevonden. Alleen hebben zij waarschijnlijk gedacht: die zijn zo anders, dat kan nooit bij ons passen, dat moeten wij de wereld uithelpen. Wat natuurlijk maar een verhaal is.

Toch moet u zich eens afvragen of er niet ergens iets is, waardoor u niet alleen als mens betekenis hebt, maar ook als werkelijk deel van de gehele mensheid. Wanneer wij er in zouden slagen om al die delen in de gehele kosmos die mens mogen heten - ook al noemen zij zich soms anders - samen te voegen, zouden wij dan misschien iets kunnen vormen waarvan wij allen kunnen zeggen: dit is voor ons een waar beeld van God?

Maar dan moeten wij allereerst beseffen dat wij met elkaar verwant zijn, allen samen behoren ongeacht de zaken die ons verdelen. Dan zijn die eigenschappen van anderen, waartegen wij ons zo verzetten mogelijk juist die zaken die verenigd met wat wij zijn ons allen kunnen vormen tot een hoger geheel, een groter besef.

Maar dan zullen wij ook moeten aanvaarden dat het tipje van een neus niet kan functioneren als b.v. een deel van de hersenen of omgekeerd. Dan moet je aanvaarden, dat alles zijn plaats heeft, ook jij.

Ik denk wel eens dat wij, wanneer wij beter zouden beseffen hoezeer wij een deel zijn van een geheel, ook gemakkelijker zouden kunnen aanvaarden wat wij werkelijk zijn, ook voor de pauze na de dood je konfronteert met alles, wat je werkelijk bent. Dan zouden wij ook beter kunnen

aanvaarden dat anderen precies beseffen wie en wat wij zijn. Dan zou er voor ons meer vrede en geluk zijn, want dezen zijn dan voor ons de voortdurende verrassing door de veelheid, waarvan je deel weet te zijn.

Soms komt er iets van de kosmische waarheid naar de aarde. Dan komt er een leraar, een meester, een profeet om het aan de mensen door te geven. Maar helaas: wanneer de mensen de eenheid niet beseffen trekken zij ook een dergelijke waarheid in zoveel stukken dat uiteindelijk niemand meer weet, wat zij geweest is. Dan komt de leer in de plaats van het doen: dan blijft een leeg ritueel, waarin de ziel geen adem kan halen, waarin het besef verstikt en de waarheid geen plaats meer vindt.

Maar altijd weer, ook in deze aera, komen er meesters die je zeggen: mensheid, je bent een geheel. De hoogste en grootste wet is daarom de liefde voor de naaste. Want daarin vindt je de waarheid waaruit je leeft. En wanneer wij ooit voor de poort zouden komen te staan als in die verhalen van zo even, dan zou ik u willen raden niet te spreken over uw deugden en zonden maar eenvoudig te zeggen: Ik ben een onvolledig mens die naar volledigheid zoekt. Dan zal het antwoord luiden: ga maar naar binnen of, waarschijnlijk nog: hier, dit is de taak waardoor je vollediger kunt worden. Want al het andere is bijzaak.

Het leven is als een koorzang: wanneer er ook maar één vals zingt is het effect naar de maan. Het leven is als de totale mensheid. Maar dan zal eerst de aanvaarding van de eenheid van alle mensen het mogelijk maken dat God spreekt tot de mens, zelfs in de materie.

Wanneer de mensen echter elkaar bestrijden en benijden ontstaat er alleen maar meer verdeeldheid, een chaos waarin je alleen nog het duister kunt beleven.

Zeker, de wereld is slecht. Alles is somber. Maar luister: in dit leven zullen wij het wel niet redden. Want groeien naar eenheid is geen kwestie van een leven, een bestaan in de geest. Maak je daarom niet druk. Want of de aarde morgen een paradijs wordt of een woestijn, wij zijn op weg.

Of de mensen lief en eerlijk tegen ons zijn of het tegendeel, wij zijn op weg. Of wij God in dit leven reeds voor een ogenblik mogen beleven of verder moeten tasten door de mist van onbegrip, wij zijn op weg. Wij zijn opweg naar de eenheid, naar de voleinding. Waarom je dan druk maken om al die kleine dingen, die onbelangrijke zaken. Kom nou, niet zo triest. Wij zijn op weg.

Waarom spreken over je zwakheid of armoede. Er is niets aan de hand. Is het nu moeilijk? Zeker, maar wij zijn op weg. En hoe verder wij komen hoe groter, hoe lichtender, hoe gemakkelijker, hoe beter het wordt. Maak je niet zo druk. Wij zijn op weg.

Alle andere dingen verdwijnen maar het ene, waarheen wij op weg zijn en waarvan wij deel zijn, blijft. Of het een leven duurt of 10.000 levens duurt, wij zijn op weg, wij zullen het bereiken, wij zullen het waarmaken.

Er zijn mensen die zeggen, dat zij daartoe de kracht niet hebben? Net elektrische locomotieven die hun beugel niet omhoog hebben gezet. Grijp naar boven, aanvaardt die energie, laat ze door je heen stromen, gebruik ze. Wij zijn opweg, wij kunnen vooruit, wij kunnen veel meer dan wij ooit hebben gedacht. Want wij zijn op weg.

Op weg naar die grote harmonie, die grote eenheid. Maak je dan niet zo druk, beklaag je niet zo. Zit jezelf niet op te vreten over kleinigheden, zit niet te poeren naar alles wat je zelf misdaan hebt en wat een ander misdaan heeft. Grijp die kracht en zeg tot jezelf: eens zullen wij het doel beleven eens zullen wij de vrijheid, de vrede, de volledigheid kennen.

Dus neem ik de kracht die deel is van mij, zoals ik deel ben van de eeuwigheid. Ik neem die kracht. Ik kan alles aan, wanneer ik maar wil. Want ik ben op weg. Ik kan alles dragen, ik ben op weg. Ik kan alles volbrengen wat noodzakelijk is, want de kracht leeft in mij en ik ben op weg.

Zeg dat maar eens tot jezelf. De wereld blijft zoals zij is. Maar jijzelf verandert. Want de hemelpoort is een legende die wij stellen tussen ons en de werkelijkheid, dat er geen poorten zijn behalve die welke wijzelf maken. Besef wanneer je radeloos bent: God is met mij, de kracht is met mij en ik ben op weg.

En daar laat ik het bij. Goedenavond.

d.d. 10 april 1981

(licht bekort)